

Kursbeskrivning:

Allmän Rättslära, 9 hp.

1. Om kursen

Allmän rättslära är en obligatorisk kurs inom ramen för juristprogrammet och filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap vid Juridiska institutionen. Kursen läses som en del av studierna på den sjunde terminen och är den enda obligatoriska kursen inom ramen för juristprogrammet med särskild inriktning mot rättsfilosofi och rättsteori.

Kursen syftar till att förmedla kunskaper om rättsteori och rättsfilosofi. Vidare avser kursen att ge studenten grundläggande färdigheter i att tillämpa rättsteoretiskt och rättsfilosofiskt tänkande samt att analysera juridiska frågeställningar på rättsordningens olika områden. Inom ramen för kursen diskuteras även rätten, rättsordningen och den juridiska metoden i socialt, ekonomiskt och internationellt perspektiv. Perspektivet är nutidsorienterat. Aktuella tendenser och modern metodutveckling studeras från flera utgångspunkter.

Allmän rättslära bygger på kunskaper som studenterna har förvärvat tidigare under juristutbildningen.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Den rättsteoretiska och rättsfilosofiska diskussionen bygger till en stor del på internationellt material. Internationella och komparativa inslag är därför inte endast centrala, utan nödvändiga för att kunna ge en bild av dagens rättsfilosofi och rättsteori.

Samverkan med det omgivande samhället

Förutom de ordinarie lärarna på kursen undervisar praktiskt verksamma jurister med bred erfarenhet från såväl den privata som den offentliga sektorn. Kursen syftar också till att ge en förståelse för hur modern rättsteori och rättsfilosofi kan hjälpa praktiserande jurister att fungera bättre i Sverige och Europa. Till detta kommer att vissa politiska debatter berörs som har förts under senare år på det juridiska området.

1.2 Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Allmän rättslära ingår i juristutbildningens avancerade del. För att kunna antas till kursen krävs att den studerande har tenderat samtliga kurser under termin 1-6 på Juristprogrammet med godkänt resultat (vidare information om förkunskapskrav finns på Juridicums hemsida).

Om studenten inte uppfyller förkunskapskraven, måste studenten ställa en dispensansökan till Utbildningskansliet i god tid innan kursen börjar. Den aktuella blanketten finns tillgänglig på Juridicums hemsida. Notera att dispens medges endast om särskilda skäl föreligger och att studenten inte kan bli tilldelad plats i en grupp innan dispensen har blivit beviljad. Avslag på dispensansökan kan

överklagas till Utbildningsutskottet. För mera information, kontakta någon av studievägledarna.

2. Registrering

Studenter som inte tidigare har varit registrerade på kursen och som vill läsa den, måste registrera sig på kursen. Registrering är nödvändig även om du endast avser att tentera allmän rättslära under terminen. Registrering sker genom att anmäla sig till kursen på www.antagning.se.

2.1. Omregistrering:

Det är för tillfället kursadministratören som gör omregistreringar. För omregistrering, kontakta administratören via AR@juridicum.su.se och ange om du saknar obligatoriska moment och i så fall vilka. Ange gärna ditt personnummer så hanteras ditt ärende snabbare.

Placering i grupp görs av administratören och sker i mån av plats.

2.2. Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig på <http://mitt.su.se> eller hos Studentexpeditionen senast tre veckor efter kursstart. Endast förstagsregistrerade studenter är garanterade plats i gruppundervisningen. Om du inte vill läsa kursen och glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagsregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information.

2.3. Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp i FastReg måste du vara registrerad på kursen. De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen och får välja en plats i en grupp först. Undergruppsindelningen är inte valbar. Tiden för registrering anges på kurshemsidan och i FastReg. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats och i enlighet med principen "först till kvarn"

3. Undervisning

Allmänna utgångspunkter - Förbered deltagandet i föreläsningar och gruppuppgifter genom att studera kurslitteratur enligt vad som anges i läsanvisningarna till respektive tillfälle. Läs noga genom texter och övrigt material (t.ex. rättsfall) som är föremål för behandling vid respektive tillfälle (se på kursens web/sidan *Litteratur*, särskilt *Läsanvisningar från schemat*).

Notera att läsanvisningar endast utgör rekommendationer för att underlätta inlärningen och möjliggöra en god förberedelse inför undervisningen. Detta innebär att hela kurslitteraturen i övrigt (med ovan uttryckligen angivna undantag) bör läsas även i de delar som inte direkt tas upp vid undervisningen.

3.1. Innehåll.

Undervisningen på kursen syftar i första hand till att ge studenten grundläggande kunskaper om rättsteori och rättsfilosofi och förmåga att förstå, tolka, analysera och problematisera gällande rätt, främst utifrån olika rättsteoretiska och rättsfilosofiska perspektiv. Kursen syftar även till att öva upp studenternas förmåga i skriftlig och muntlig framställning.

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. Föreläsningarna ger en introduktion till valda delar av rättsteorin och rättsfilosofin och till dessa discipliners samhällsliga funktioner.

Gruppövningarna anknyter till föreläsningarna och syftar till att ge en fördjupad förståelse av vissa moment i rättsteori och rättsfilosofi. Gruppövningarna bygger på idén om problembaserat lärande och innefattar genomgångar och diskussioner av övningsuppgifter (t.ex. konstruerade eller verkliga rättsfall, konstruerade eller verkliga lagstiftningsproblem). Till varje gruppövning förutsätts studenterna ha läst igenom studiematerialet och relevant kurslitteratur, vilka skall redovisas och analyseras både muntligt och skriftligt. Syftet med gruppuppgifter och opposition är att träna studenternas färdigheter i muntlig och skriftlig framställning, deras förmåga att opponera på någon annans juridiska arbete och deras förmåga att tillämpa rättsteorier på konkreta juridiska problem.

Studenterna förutsätts därför vara väl inlästa och förberedda på att i grupp kunna redogöra för och analysera det studiematerial som anvisats till respektive tillfälle.

Syftet med seminarierna är att studenterna på grundval av sina kunskaper om juridisk metod och materiell rätt skall få utveckla sin förmåga att identifiera och lösa problem inom de ämnesområden som juristutbildningen i sin helhet behandlar samt träna juridisk analys och argumentation.

Seminarierna består i övrigt av lärarledd diskussion, där tillfälle ges till en mer fördjupad analys av relevanta juridiska frågeställningar.

3.2. Obligatorier

All undervisning är relevant för examination och gruppuppgifterna är obligatoriska för att erhålla ett slutbetyg. Kursföreståndaren har medgivit generell dispens från seminariet i Lagtolkning och den Skatterättsliga workshopen vilket innebär att närvaro inte tas på seminarierna. Aktivt deltagande vid seminarierna uppmanas emellertid, då erfarenheten visar att deltagande vid seminarierna är till betydande hjälp inför den kommande examinationen.

3.3. Dispens från obligatoriska moment:

Dispens från de obligatoriska momenten kan medges om särskilda skäl föreligger. Skälen ska åtföljas av intyg. Som särskilda skäl kan godtas sjukdom och nära anhörigs allvarliga sjukdom och liknande.

Bostadsort, studier vid annat universitet och vård av barn godtas inte som särskilda skäl. Dispensen kan förenas med tilläggsuppgifter i syfte att kompensera frånvaron. Ansökan om dispens görs via ett formulär som finns under Kursmaterial → Blanketter. Ansökan ska mailas till AR@juridicum.su.se

4. Kursens block i praktiken:

Block 1: Moderna Rättsteorier

- 9 digitala föreläsningar (tillgängliga under hela kursens gång under schema-vyn i FastReg).

- Grupparbete i Moderna Rättsteorier. Uppgiften handlar om tillämpning av moderna rättsteorier på verkliga eller konstruerade fall och består av två deluppgifter (en muntlig, och en muntlig *och* skriftlig)

Del I – Muntlig redovisning. Ett tolkningsperspektiv per grupp.

Närvaro: Obligatorisk.

Då student examineras endast muntligt i denna del innebär en icke-godkänd frånvaro att gruppuppgiften måste göras om i sin helhet (del I & II) vid ett annat kurstillfälle för att utfå slutbetyg.

Del II – Skriftlig + muntlig redovisning. Ett perspektiv per grupp.

Närvaro: Obligatorisk.

Frånvaro vid muntliga redovisningstillfället i denna del, förutsatt aktivt deltagande under skriftliga delen, innebär betygssänkning med en nivå från gruppens erhållna betyg.

Bedömningen baseras dels på det skriftliga arbetet, dels på gruppens muntliga prestationer (redovisning och opposition) vid redovisningstillfällena.

Student/Grupp som underkänts vid ordinarie examination bereds tillfälle till ny examination under kursens sista vecka.

Grupprestationen betygssätts enligt AB-U skala (se punkt 5.3 nedan) och väger 15% av slutbetyget på kursen

Block 2: Juridisk Metod

- 4 föreläsningar

- Lagtolkningsseminarium

- Skatterättslig workshop

Seminarierna bygger på individuella uppgifter, smågruppsindelning sker ej och alla deltar då storgruppen har undervisning.

Närvaro: Under seminarierna behandlas frågor som är relevanta för och kan komma upp vid examinationen och som inte finns i litteraturen.

Block 3: Rätt och Politik

- 5 föreläsningar

- Grupparbete 2 : Lagstiftningsteknik. Uppgiften *Lagstiftningsteknik* handlar om konkret tillämpning (både i muntlig och skriftlig form) av lagstiftningsteknik och lagstiftningsteori (muntlig och skriftlig)

Närvaro: Obligatorisk.

Icke-godkänd frånvaro, förutsatt aktivt deltagande i det skriftliga arbetet, innebär individuell betygssänkning från gruppens totala betyg.

Student/Grupp som underkänts vid ordinarie examination bereds tillfälle till ny examination under kursens sista vecka.

Grupprestationen betygssätts enligt AB-U skala (se punkt 5.3 nedan) och väger 15% av slutbetyget på kursen.

5. Examination

5.1. Examinationsmål

Examination sker genom aktivt deltagande vid de obligatoriska gruppövningarna, genom författande och redovisning av två skriftliga uppgifter och genom en tentamen.

För att bli godkänd på kursen fordras att samtliga förväntade studieresultat för kursen är uppfyllda.

Student som underkänts vid ordinarie hemtentamen bereds tillfälle till ny examination. Studerande som fått godkänt betyg har inte rätt att genomgå ny examination för högre betyg. Student som underkänts två gånger av samma examinator har rätt att kräva annan examinator vid ytterligare försök. Det gäller dock inte om särskilda skäl talar emot att en annan examinator ska utses.

Fusk i form av plagiat och otillåtet samarbete

Vid skriftliga uppgifter, inklusive tentamina, ska du följa instruktionerna för textens utformning och för hur källor får användas. Skriftliga uppgifter ska vara självständigt och individuellt formulerade vid hemtentamen. Om plagiat eller otillåtet samarbete upptäcks blir din inlämning underkänd och du kan bli avstängd under viss tid från studier vid Stockholms universitet.

Se vidare Regelboken om examination vid Stockholms universitet:

[Regelboken/bok-2/](#)

5.2. Flervals- och Hemtentamen

Flervals- och hemtentamen är delar av en och samma examination och pågår totalt under en heldag. Det betyder att delarna ska skrivas vid ett och samma tillfälle och underkänt på en av delarna innebär att båda delarna ska skrivas om vid nästa tentamenstillfälle.

OBS: Obligatorisk anmälan till tentamen. Plats bereds endast för dem som anmält sig via FastReg. Denna regel kommer att tillämpas strikt. Tentamensanmälan stängs ca 1 vecka före tentamensdagen. Anmälan ger tillträde till flervalstentamen samt hemtentamen (en åtkomstkod utdelas till studenter som är godkända på flervalsdelen, en anmälan är därmed nödvändig för båda delarna).

Flervalstentamen: Totalt 20 frågor med 4 svarsalternativ per fråga. Minst 50% rätt för att nå godkänt resultat (B) vilket också är ett krav för komma vidare till examinationens andra del. Resultat på flervalstentamen meddelas inom ett par timmar från att sista student lämnat in sin tenta och publiceras under Aktiviteter i FastReg. Varje rätt svar ger 0,5 poäng.

Betygsgränser:

U	B	BA	AB
	5	6,5	8

Betyget på flervalstentamen väger 20% av slutbetyget på kursen.

E-hemtentamen: Studenten kommer att se en åtkomstkod i aktiviteter i samband med publiceringen av flervalresultaten. Endast studenter som nått lägst B på flervalstentamen får en åtkomstkod till hemtentamen. Studenten loggar sedan in med koden på examination.su.se och följer instruktionerna.

Generella anvisningar för hemtentamensskrivning finns i Kursmaterial → Examination. Hemtentamen är en individuell examination, samarbete får alltså ej förekomma. Hemtentamen inlämnad senare än den utsatta tiden beaktas inte.

Den individuella prestationen betygssätts enligt AB-U skala (se punkt 5.3 nedan) och väger 50% av slutbetyget på kursen.

Vid bedömningen av hemtentamen kommer följande betygskriterier särskilt att beaktas:

- Förmåga att visa fördjupad kunskap om aktuell frågeställning.
- Förmåga att kritiskt och självständigt identifiera samt analysera aktuell frågeställning
- Förmåga att hålla ett professionellt förhållningssätt till den aktuella juridiska frågeställningen.

Resultaten från grupparbetena kan tillgodoräknas tentamensresultaten i fyra terminer exklusive den termin betyget togs. Resultat från exempelvis HT 2018 är giltiga t.o.m. HT 2020.

5.3. Betygskriterierna

Som betyg används något av vitsorden Med beröm godkänd (AB), Icke utan beröm godkänd (BA), Godkänd (B) eller Underkänd (U).

Student som begär det har rätt att få betyg enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala. Begäran ska framställas av studenten före examinationstillfället på så sätt som fastställs av Juridiska institutionen. Betyget enligt den sjugradiga betygsskalan gäller i sådant fall istället för det ordinarie betyget. Som godkänt betyg enligt den sjugradiga betygsskalan används något av vitsorden A (Utmärkt), B (Mycket bra), C (Bra), D (Tillfredsställande) eller E (Tillräckligt). Underkända betyg är Fx (Otillräckligt) eller F (Helt otillräckligt). Kriterierna för den sjugradiga betygsskalan finns i Kursmaterial → Tentamen.

AB (Med beröm godkänd) Studenten ska

- ha visat fördjupade insikter i rättsteori och rättsfilosofi, juridisk metod och terminologi;
- ha mycket god förmåga att beskriva modern rättsteori och rättsfilosofi samt ingående analysera och teoretisera kring olika spörsmål rörande rättsordningen;
- ha mycket god förmåga att tillämpa olika juridiska metoder i sin analys av juridiska problem samt självständigt kunna bedöma dels om och i så fall hur en sådan tillämpning kan angripas dels den föreslagna tillämpningens samhälleliga konsekvenser. I bedömningen ingår att med mycket god förmåga kunna identifiera och utvärdera olika strategier och lösningar, även på rättsskapande nivå;
- kunna förklara på ett ingående sätt hur globaliseringen påverkar nationell rätt samt ha mycket god förmåga att tillämpa sina kunskaper om detta i

- rättsteoretisk och rättsfilosofisk analys;
- kunna ingående och självständigt analysera och redogöra för rättens förhållande till politik, ekonomi och samhället; samt
- ha författat och försvarat en rättsteoretisk promemoria av lämplig svårighetsgrad (såväl muntlig som skriftlig) innefattande en självständig analys/sammanfattning samt ha konstruktivt deltagit och diskuterat andra studenters uppgifter.

BA (Icke utan beröm godkänd) Studenten ska

- ha visat goda insikter i rättsteori och rättsfilosofi, juridisk metod och terminologin.
- ha god förmåga att beskriva modern rättsteori och rättsfilosofi och att analysera olika frågor som kan uppkomma i rättsordningen.
- ha god förmåga att tillämpa olika juridiska metoder i sin analys av juridiska problem samt självständigt kunna bedöma dels om och i så fall hur en sådan tillämpning kan angripas dels den föreslagna tillämpningens samhälleliga konsekvenser. I bedömningen ingår att med god förmåga kunna identifiera och utvärdera olika strategier och lösningar, även på rättsskapande nivå;
- kunna förklara hur globaliseringen påverkar nationell rätt samt ha god förmåga att tillämpa sina kunskaper om detta i rättsteoretisk och rättsfilosofisk analys;
- kunna självständigt analysera och redogöra för rättens förhållande till politik, ekonomi och samhället; samt

B (Godkänd) Studenten ska

- ha visat grundläggande insikter i rättsteori och rättsfilosofi, juridisk metod och terminologi.
- ha förmåga att beskriva modern rättsteori och rättsfilosofi och att analysera olika frågor som kan uppkomma i rättsordningen.
- ha förmåga att tillämpa olika juridiska metoder i sin analys av juridiska problem samt självständigt kunna bedöma dels om och i så fall hur en sådan tillämpning kan angripas, dels den föreslagna tillämpningens samhälleliga konsekvenser.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommanden finns, som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

5.4. Begäran om omprövning

För att ett betygsbeslut ska ändras krävs enligt 6 kap. 24 § högskoleförordningen (1993:100) att det betyg som har meddelats framstår som *uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller någon annan anledning*.

Det bör i sammanhanget anmärkas att det inte räcker med att studenten redovisat vissa förhållanden i tentamenssvaret. Även om examinator kan förstå den som anser att en högre poäng hade varit rimlig, innebär inte det att betygsbeslutet är uppenbart oriktigt. Vad som huvudsakligen bedöms är om det har framkommit nya omständigheter som inte redan har prövats eller om det finns andra skäl som har

lett till att bedömningen av tentamenssvaret har varit *uppenbart* oriktigt.

Omprovning ansöks via formulär på följande hemsida:

<https://www.jurinst.su.se/utbildning/allm%C3%A4n-studieinformation/ompr%C3%B6vning-av-betyg>

6. Kurslitteratur

- Wacks, Raymond, Understanding jurisprudence - an introduction to legal theory, Oxford University Press, Oxford, 5th ed., 2017.
- Westerman, Pauline, Rätten som gåta: en introduktion till rättsfilosofi, Studentlitteratur, 2014.
- Wahlgren, Peter, Lagstiftning: Rationalitet, teknik, möjligheter, Jure, 2:a (rev.) upplagan, 2014.
- Zamboni, Mauro (red), Allmän rättslära, Studiematerial (10:e uppl.). Finns digitalt under Kursmaterial.
- Nääv, Maria & Zamboni, Mauro (red), Juridisk metodlära, Studentlitteratur, 2:a (rev.) upplagan, 2018.

7. Funktionsnedsättning

Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionshinder" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "Studera med funktionsnedsättning". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se.

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid eller enskild tentamen vid dator m.m. Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som har utlovats, inför kursstarten i varje ämne i god tid (minst 4 veckor) kontakta institutionens kontaktperson. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en

funktionsnedsättning. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 34 31 eller e-post: viktor.pettersson@juridicum.su.se

Examination vid funktionsnedsättning

Studenten måste senast 3 veckor innan tentamenstillfället meddela kurssekreterare/amanuens att examinationen ska genomföras, så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera att studenten även skall anmäla sig till tentamen på sedvanligt sätt i FastReg senast tre arbetsdagar före dag för tentamen.

8. Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursvärdering i slutet av kursen. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursvärderingen övervägs alltid noga.